Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

3. oktoober 2019*

Eelotsusetaotlus – Määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 – Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – Artikli 3 lõige 1 – Aegumistähtaeg – Määrused (EMÜ) nr 3887/92 ja (EÜ) nr 2419/2001 – Teatavate ühenduse toetuskavade ühtne haldus- ja kontrollisüsteem – Alusetult saadu tagastamine – Kergema aegumisnormi kohaldamine

Kohtuasjas C-378/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesverwaltungsgerichti (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim halduskohus) 9. mai 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. juunil 2018, menetluses

Landwirtschaftskammer Niedersachsen

versus

Reinhard Westphal,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja president F. Biltgen (ettekandja), kohtunikud J. Malenovský ja C. G. Fernlund,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Landwirtschaftskammer Niedersachsen, esindaja: P. Averbeck,

– Euroopa Komisjon, esindajad: B. Hofstötter ja D. Triantafyllou,

olles 15. mai 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada esiteks komisjoni 11. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 2419/2001, millega sätestatakse nõukogu määrusega (EMÜ) nr 3508/92 kehtestatud teatavate ühenduse toetuskavade ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT 2001, L 327, lk 11; ELT eriväljaanne 03/34, lk 308), mida on muudetud komisjoni 23. jaanuari 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 118/2004 (ELT 2004, L 17, lk 7) (edaspidi „määrus nr 2419/2001“), artikli 49 lõikeid 5 ja 6 ning artiklit 52a ja teiseks nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT 1995, L 312, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01, lk 340) artikli 2 lõiget 2 ja artikli 3 lõiget 1.

2 Taotlus on esitatud Reinhard Westphali ja Landwirtschaftskammer Niedersachseni (Alam-Saksi liidumaa põllumajanduskoda, Saksamaa) (edaspidi „põllumajanduskoda“) vahelises kohtuvaidluses seoses teatavate põllukultuuride tootjate toetussüsteemi raames saadud pindalatoetuste tagastamise nõudega.

Õiguslik raamistik

Määrused (EMÜ) nr 3887/92 ja nr 2419/2001

3 Komisjoni 23. detsembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3887/92, millega kehtestatakse ühenduse teatavate toetuskavade ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT 1992, L 391, lk 36), artikli 9 lõige 2 nägi ette erinevaid toetussummade vähendamisi juhul, kui tuvastati, et deklareeritud pindala ületas tegelikult kindlaksmääratud pindala. Seega, kui deklareeritud pindala erines kindlaksmääratud pindalast üle 20%, siis pindalaga seotud toetust ei antud.

4 Selle määruse artiklis 14 oli sätestatud alusetult makstud summade puhul kohaldatavad eeskirjad, kuid need ei sisaldanud ühtegi aegumist käsitlevat sätet, mis oleks olnud kohaldatav kõnealuste summade tagastamise suhtes.

5 Määrus nr 3887/92 tunnistati määrusega nr 2419/2001 alates 12. detsembrist 2001 kehtetuks.

6 Määruse nr 3887/92 artikli 9 lõikes 2 ette nähtud meetmed võeti sisuliselt üle määruse nr 2419/2001 artikli 32 lõikes 1.

7 Määruse nr 2419/2001 artiklis 49 on sätestatud aegumist käsitlevad eeskirjad, mis puudutavad alusetult makstud summade tagasimaksmist, järgmises sõnastuses:

„1. Alusetult tehtud väljamakse korral peab põllumajandustootja kõnealuse summa koos lõike 3 kohaselt arvutatud intressiga tagasi maksma.

[…]

5. Lõikes 1 osutatud tagasimaksekohustust ei kohaldata, kui toetusmakse tegemise päevast on möödunud rohkem kui kümme aastat kuni päevani, mil pädev asutus on teatanud toetuse saajale esimest korda sellest, et asjaomase makse on sooritatud põhjendamatult.

Esimeses lõigus osutatud ajavahemikku piiratakse nelja aastani, kui toetuse saaja tegutses heauskselt.

6. Artikli 13 ja IV jaotise kohaste vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamise tulemusena tagasimakstavate summade suhtes kohaldatakse nelja-aastast aegumistähtaega.

[…]“.

8 Selle määruse artikkel 52a sätestab:

„Erandina artikli 54 lõikest 2 ja ilma et see piiraks liikmesriikide sätestatud tähtaegade soodsamaid eeskirju, kohaldatakse ka artikli 49 lõiget 5 toetusetaotluste suhtes, mis käsitlevad enne 1. jaanuari 2002 alanud turustusaastaid ja lisatasuperioode, kui pädev asutus ei ole enne 1. veebruari 2004 toetuse saajale juba teatanud asjaomase makse alusetusest.“

9 Kõnealuse määruse artikli 54 „Jõustumine“ lõikes 2 on sätestatud:

Käesolevat määrust kohaldatakse toetusetaotluste suhtes, milles käsitletakse alates 1. jaanuarist 2002 algavaid turustusaastaid või lisatasuperioode.

[…]“.

Määrus nr 2988/95

10 Määruse nr 2988/95 põhjenduse 3 kohaselt „tuleb […] võidelda igasuguse [Euroopa Liidu] finantshuve kahjustava tegevuse vastu mis tahes alal“.

11 Määruse nr 2988/95 artikli 1 lõige 1 oli sõnastatud järgmiselt:

„[Liidu] finantshuvide kaitsmiseks võetakse käesolevaga vastu üldised eeskirjad [liidu] õiguse suhtes toimunud eeskirjade eiramise ühtse kontrolli ning haldusmeetmete ja -karistuste kohta.“

12 Määruse nr 2988/95 artikli 2 lõikes 2 oli ette nähtud:

„Halduskaristust ei tohi määrata, kui seda ei ole ühenduse õigusaktis sätestatud enne eeskirjade eiramist. Kui [liidu] eeskirjades kehtestatud halduskaristusi määravaid sätteid muudetakse hiljem, kohaldatakse tagasiulatuvalt kergemaid sätteid.“

13 Määruse nr 2988/95 artikli 3 lõikes 1 oli ette nähtud:

„Aegumistähtaeg menetluste algatamiseks on neli aastat, alates artikli 1 lõikes 1 osutatud eeskirjade eiramise toimepanekust. Valdkondade eeskirjades võib sätestada lühema ajavahemiku, mis aga ei või olla vähem kui kolm aastat.

Jätkuvate või korduvate eeskirjade eiramiste korral hakatakse aegumistähtaega arvestama päevast, mil eiramine lõpeb. Mitmeaastaste programmide korral ei aegu asi mingil juhul enne programmi täielikku lõpetamist.

[…]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 Põllumajandustootja R. Westphal taotles 2000. ja 2001. aasta alguses teatavate põllukultuuride tootjate toetussüsteemi kohaselt kõnealuseid aastaid puudutavate majandusaastate eest pindalatoetusi.

15 Põllumajanduskoda andis kõnealused toetused ja tasus nimetatud aastate eest vastavad maksed.

16 Jaanuaris 2006 kohapeal läbi viidud kontrolli käigus tuvastati eeskirjade eiramisi tootmisest kõrvaldatud maad puudutavates andmetes. Pärast R. Westphali ärakuulamist võttis põllumajanduskoda 23. juulil 2007 vastu otsuse, millega tunnistati kõnealust kahte aastat puudutavad heakskiitvad otsused osaliselt kehtetuks ja kohustati enammakstud summad tagasi maksma. Tagasimakse summa arvutati tootmisest kõrvaldatud maa üledeklareerimise puhul kohaldatava karistuse alusel, mis seisnes selles, et mingit abi ei oleks tulnud anda.

17 R. Westphal esitas selle otsuse peale kaebuse. Apellatsioonikohus tühistas põllumajanduskoja 23. juuli 2007. aasta otsuse osas, milles see puudutas summat, mis tuli karistusena tagasi maksta. Mööndes küll, et asjaomane karistus oli määruse nr 3887/92 artikli 9 lõike 2 teise lõigu kohaselt õigustatud, leidis nimetatud kohus, et vastavalt põhimõttele, mille kohaselt tuleb kergemat karistusnormi kohaldada tagasiulatuvalt, nagu on sätestatud määruse nr 2988/95 artikli 2 lõike 2 teises lauses, kuulusid kohaldamisele määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõigetes 5 ja 6 ette nähtud aegumisnormid.

18 Kohus järeldas sellest, et määratud karistus oli aegunud, kuna toetusmakse tegemise kuupäevast oli möödunud rohkem kui neli aastat kuni päevani, mil taotlejat teavitati sellest, et toetusmakse tehti põhjendamatult. Määruse nr 2419/2001 artiklis 49 sätestatud aegumisnormide kohaldamine võimaldas seega jõuda kergema tulemuseni kui see, mis oleks tulenenud tavaliselt kohaldatavast normist, st määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teise lõigu esimesest lausest. Nimelt oleks viimati nimetatud sätte kohaselt hakanud aegumistähtaeg jooksma alles päevast, mil eeskirjade eiramine lõppes ehk aastal 2004, mistõttu ei oleks karistus olnud aegunud kuupäeval, mil taotleja sai teada, et tema taotlustes esines eeskirjade eiramisi.

19 Põllumajanduskoda esitas apellatsioonikohtu otsuse peale kassatsioonkaebuse.

20 Bundesverwaltungsgericht (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim halduskohus), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus, märgib, et apellatsioonikohus on tõlgendanud määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõiget 6 nii, et see täiendab nimetatud artikli lõiget 5 ning et viimati nimetatud lõikes ette nähtud rakenduseeskirjad eelkõige aegumistähtaja kulgemise alguse osas on samuti kohaldatavad.

21 Kuna aga määruse nr 2988/95 sätted on sektoritevahelised ja arvestades asjaolu, et määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõige 6 ei sisalda aegumistähtaja kulgemise alguse kohta ühtegi täpsustust, siis soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas sellega seoses tuleb kohaldada määruse nr 2988/95 artikli 3 lõiget 1.

22 Juhul kui artikli 3 lõiget 1 ei tule kohaldada, tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, kas käesoleval juhul kohaldatavad aegumisnormid on halduskaristusi määravad sätted määruse nr 2988/95 artikli 2 lõike 2 teise lause tähenduses, mille suhtes võib kohaldada leebema karistusnormi tagasiulatuva kohaldamise põhimõtet. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab esiteks, et leebema karistusnormi tagasiulatuva kohaldamise põhimõte puudutab vaid sisulisi õiguslikke muudatusi, välistades aegumisnormid. Teiseks, kuna see põhimõte põhineb õigluse kaalutlustel, tuleb möönda, et kehtestades leebema aegumisnormi, andis seadusandja tingimata uue hinnangu ning et selle normi kohaldamisel ei ole seega vaja aega eristada.

23 Eitava vastuse korral soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas määruse nr 2419/2001 artikkel 52a, mis näeb ette, et määruse artikli 49 lõikes 5 sätestatud aegumisnormi kohaldatakse tagasiulatuvalt, võib olla kohaldatav analoogia alusel selle määruse artikli 49 lõike 6 suhtes. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul tuleneb määruse nr 2419/2001 artikli 52a sõnastusest, et erinorm ei ole määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõike 6 kohaldamiseks nõutav ja et määruse nr 2988/95 artikli 2 lõike 2 teine lause tagab süsteemi ühtsuse. Kui see nii siiski olla ei saa, peab kaasnevat õiguslikku lünka olema võimalik täita analoogial põhineva arutluskäigu abil.

24 Neil asjaoludel otsustas Bundesverwaltungsgericht (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas aegumistähtaeg määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõike 6 tähenduses algab toetuse maksmise kuupäevast või tuleb aegumistähtaja arvestamisel juhinduda määruse nr 2988/95 artikli 3 lõikest 1, antud juhul artikli 3 lõike 1 teise lõigu esimesest lausest?

2. Kas aegumiseeskirjad, mis on sätestatud määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõikes 6 või määruse nr 2988/95 artikli 3 lõikes 1, on halduskaristusi määravad sätted määruse nr 2988/95 artikli 2 lõike 2 teise lause tähenduses?

3. Kas määruse nr 2419/2001 artiklit 52a, milles nähakse ette sama määruse artikli 49 lõikest 5 tuleneva aegumiseeskirja tagasiulatuv kohaldamine, võib analoogia alusel kohaldada ka määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõike 6 suhtes?

Kui kohaldamisele kuulub määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teise lõigu esimene lause (esimene eelotsuse küsimus), siis ei ole järgmistele küsimustele vaja vastata; kui kõnealune säte ei ole kohaldatav, siis juhul, kui teisele küsimusele vastatakse jaatavalt, langeb ära vajadus vastata kolmandale küsimusele.“

Esimene küsimus

25 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõiget 6 tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud aegumistähtaja kulgemise alguspunkt on sama, mis on kindlaks määratud selle määruse artikli 49 lõikes 5, st et see vastab toetuse maksmise kuupäevale, või tuleb see kindlaks määrata määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 alusel alates päevast, mil eeskirjade eiramine lõppes.

26 Kõigepealt tuleb meenutada, et määrusega nr 2988/95 kehtestatakse selle artikli 1 kohaselt „üldised eeskirjad [liidu] õiguse suhtes toimunud eeskirjade eiramise ühtse kontrolli ning haldusmeetmete ja -karistuste kohta“, selleks, nagu on märgitud selle määruse põhjenduses 3, et „võidelda igasuguse [liidu] finantshuve kahjustava tegevuse vastu mis tahes alal“ (11. juuni 2015. aasta kohtuotsus Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 2. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punkt 23).

27 Kõnealust määrust vastu võttes soovis liidu seadusandja tuua välja rea üldpõhimõtteid, nõudes, et kõik valdkondlikud määrused neid põhimõtteid järgiksid (vt selle kohta 11. märtsi 2008. aasta kohtuotsus Jager, C-420/06, EU:C:2008:152, punkt 61, ja 28. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus SGS Belgium jt, C-367/09, EU:C:2010:648, punkt 37).

28 Lisaks sellele otsustas seadusandja määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu vastuvõtmisega kehtestada kõnealuses valdkonnas aegumist reguleeriva üldnormi, mille eesmärk on ühelt poolt määratleda kõikides liikmesriikides kohaldatav minimaalne tähtaeg ja teiselt poolt loobuda võimalusest alustada menetlust liidu finantshuve kahjustava eeskirjade eiramise suhtes, kui eiramise toimepanemisest on möödunud neli aastat (29. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb jt, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, punkt 27, ja 22. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punkt 39).

29 Sellest järeldub, et alates määruse nr 2988/95 jõustumise kuupäevast võivad liikmesriikide pädevad asutused üldjuhul kõikide Euroopa Liidu finantshuve kahjustavate rikkumiste suhtes algatada menetluse nelja aasta jooksul, välja arvatud valdkondades, milles liidu seadusandja on määranud

lühema tähtaja (29. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb jt, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, punkt 28, ja 22. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punkt 40).

30 Määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 esimene lõik sätestab menetluste algatamiseks aegumistähtaja, mis hakkab kulgema eeskirjade eiramise toimepanekust, mis on sama määruse artikli 1 lõikes 2 määratletud kui „[liidu] õiguse mis tahes sätte rikkumine ettevõtja tegevuse või tegevusetuse kaudu, mis kahjustab või kahjustaks [liidu] üldeelarvet“ (vt selle kohta 29. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb jt, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, punktid 21 ja 22, ning 22. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punkt 38).

31 Kõnealune tähtaeg kuulub seega kohaldamisele nii eeskirjade eiramistele, mille suhtes on võetud haldusmeede, mis seisneb põhjendamatult saadud soodustuse äravõtmises, nagu on sätestatud nimetatud määruse artiklis 4, kui ka neile eiramistele, mille eest on ette nähtud halduskaristus selle määruse artikli 5 tähenduses (vt selle kohta 11. juuni 2015. aasta kohtuotsus Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 2. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punkt 26).

32 Vastavalt määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 esimesele lõigule hakkab menetluste algatamiseks ette nähtud nelja-aastane aegumistähtaeg kulgema alates eeskirjade eiramise toimepanekust. Kõnealuse määruse artikli 3 lõike 1 teise lõigu kohaselt hakatakse jätkuvate või korduvate eeskirjade eiramiste korral nelja-aastast aegumistähtaega arvestama päevast, mil eeskirjade eiramine lõpeb.

33 Kuna eeskirjade eiramise toimepanemine eeldab, et täidetud on kaks tingimust, st tegu või tegevusetus, mis kujutab endast liidu õiguse rikkumist, ning liidu eelarvele tekitatud kahju, hakkab aegumistähtaeg seega kulgema alates hetkest, mil kas see tegu või tegevusetus, mis kujutab endast liidu õiguse rikkumist, või eelarvele kahju tekitamine aset leidis, kuivõrd Euroopa Kohtu praktika kohaselt hakkab aegumistähtaeg alati kulgema alates kuupäevast, mil toimus viimane sündmus (vt selle kohta 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, punktid 24–26, ja 2. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punkt 47).

34 Määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu esimeses lauses sätestatud nelja-aastast aegumistähtaega, mis on liikmesriikides otseselt kohaldatav, saab selle määruse artikli 3 lõike 1 esimese lõigu teise lause tähenduses valdkondade eeskirjades välistada üksnes juhul, kui asjaomased valdkondade eeskirjad näevad ette lühema tähtaja, kuid mitte vähem kui kolm aastat (vt selle kohta 29. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb jt, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, punkt 44, ja 22. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Corman, C-131/10, EU:C:2010:825, punkt 42).

35 Neid kaalutlusi ja Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt tuleb liidu õiguse sätete ulatuse kindlaksmääramiseks arvesse võtta nii nende sõnastust, konteksti kui ka eesmärke (6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, punkt 22), arvestades tulebki esitatud küsimusele vastata.

36 Käesoleval juhul tuleb märkida, et kuigi algul põhikohtuasjas kohaldatavad liidu valdkonna eeskirjad, st määrus nr 3887/92, ei näinud ette aegumist käsitlevaid erisätteid, kehtestati selle määruse kehtetuks tunnistamise määrusega nr 2419/2001 valdkonna aegumisnormid.

37 Seega tuleneb määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõike 5 sõnastusest tõepoolest, et heauskse saaja suhtes aegub tagasimaksmiskohustus alusetult tasutud makse korral nelja-aastase tähtaja möödumisel toetuse maksmise kuupäevast kuni toetusesaaja esimese teavitamiseni pädeva asutuse poolt, et saadud makse on alusetu.

38 Sõltumata sellest, kas see säte kujutab endast erandit kehtestavaid valdkonna eeskirju määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu teise lause tähenduses, on oluline märkida, et selle sättega lihtsustati kõnealuse artikli 3 lõikes 1 ette nähtud aegumistähtaja alguspunkti kindlaksmääramist, kuna esiteks ei arvutata seda tähtaega enam eeskirjade eiramise toimumisest, vaid alates makse tegemise päevast, ning teiseks ei ole enam vaja eristada eeskirjade eiramist olenevalt sellest, kas tegemist on ühe või vältava toiminguga.

39 Seevastu ei sisalda määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõike 6 sõnastus mingit teavet, mis võimaldaks järeldada, et selline lihtsustamine esineks aegumistähtaja alguspunkti kindlaksmääramisel seoses summadega, mis tuleb tagasi maksta selle määruse artiklis 13 ja IV jaotises sätestatud vähendamiste ning väljaarvamiste alusel.

40 Sellega seoses tuleb meenutada, et kuigi määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõige 5 on kohaldatav kõigile alusetult makstud summade tagastamistele, on selle artikli lõike 6 kohaldamisala sõnaselgelt piiratud sellise tagasimaksmisega, mis kujutab endast halduskaristust, näiteks antud soodustuse täielik või osaline äravõtmine, samuti soodustuse saamise eelise välistamine või äravõtmine hilisemaks perioodiks.

41 Neil asjaoludel ja võttes arvesse määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõigete 5 ja 6 paigutust, tuleb asuda seisukohale, et selle artikli lõige 6 kujutab endast erandit nimetatud artikli lõikes 5 sätestatud uuest arvutusreeglist.

42 Järelikult tuleb määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõikes 6 ette nähtud nelja-aastase aegumistähtaja alguspunkt kindlaks määrata vastavalt põhireeglile, mis sisaldub määruse nr 2988/95 artikli 3 lõikes 1.

43 See järeldus ei ole kooskõlas mitte üksnes määruse nr 2988/95 eesmärgiga – nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 26 – kaitsta liidu finantshuve, vaid ka määruse nr 2419/2001 eesmärgiga.

44 Nimelt soovitakse määrusega nr 2419/2001 võidelda eeskirjade eiramise ja pettuste vastu ühtsesse süsteemi kuuluvate eri toetuskavade rakendamisel, ja seda eesmärgiga kaitsta tõhusalt Euroopa Liidu finantshuve. Selle eesmärgi saavutamiseks näeb nimetatud määrus ette vähendamised ja väljaarvamised vastavalt eeskirjade eiramise tõsidusele toetustaotluses, mis võivad kaasa tuua täieliku väljaarvamise teatud ajaks ühest või mitmest toetuskavast (2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Van Den Broeck, C-525/13, EU:C:2014:2254, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Käesolevas asjas see nii just ongi. Nimelt selleks, et kõnealust eesmärki saavutada, on määruse nr 3887/92 artikli 9 lõikes 2, mille alusel määrati R. Westphalile vaidlusalused tagasimaksed ja mille sisu on üle võetud määruse nr 2419/2001 artikli 32 lõikes 1, juhuks, kui pindalatoetuse taotluses deklareeritud pindala on suurem kui kontrolli käigus kindlaks määratud pindala, ette nähtud sanktsioonid, mis seisnevad liidu toetuse vähendamises või väljaarvamises, mille suurus on vastavalt toimepandud rikkumise raskusele muutuv (4. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus Kruck, C-192/06, EU:C:2007:579, punkt 35).

46 Määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõike 6 tõlgendus, mis lubaks toetuse tagasimaksmise suhtes, mille tingisid teod, mille tuvastatud õigusvastasus toob kaasa karistuste määramise, kohaldada samu eeskirju aegumistähtaegade arvutamiseks kui need, mida kohaldatakse tegude suhtes, mis toovad kaasa vaid tagastamiskohustuse, ei tundu olevat kooskõlas sellise karistuste süsteemi eesmärgiga, mis peab olema piisavalt hoiatav ja tõhus, et võidelda pindalatoetuste valdkonnas toime pandud eeskirjade eiramise ja pettuste vastu (vt selle kohta 2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Van Den Broeck, C-525/13, EU:C:2014:2254, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

47 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 2419/2001 artikli 49 lõiget 6 tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud aegumistähtaja alguspunkt määratakse kindlaks vastavalt määruse nr 2988/95 artikli 3 lõikele 1 ja see vastab jätkuvate või korduvate eeskirjade eiramiste korral päevale, mil eeskirjade eiramine lõppes.

Teine ja kolmas küsimus

48 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele ja kolmandale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

49 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Komisjoni 11. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 2419/2001, millega sätestatakse nõukogu määrusega (EMÜ) nr 3508/92 kehtestatud teatavate ühenduse toetuskavade ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad, mida on muudetud komisjoni 23. jaanuari 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 118/2004, artikli 49 lõiget 6 tuleb tõlgendada nii, et selles ette nähtud aegumistähtaja alguspunkt määratakse kindlaks vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta artikli 3 lõikele 1 ja see vastab jätkuvate või korduvate eeskirjade eiramiste korral päevale, mil eeskirjade eiramine lõppes.

Allkirjad